

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy, v právní věci **žalobce J. B.**, zast. JUDr. Miroslavem Fejklem, advokátem, AK Jablonec nad Nisou, Jungmannova 8, proti **žalované České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec, ze dne 20. 11. 2002, č. j. 58 Ca 15/2002-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Opravným prostředkem ze dne 2. 12. 2001 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též jen „žalované“) ze dne 6. 11. 2001, jímž mu byl od 16. 11. 2001 odňat plný invalidní důchod podle ustanovení § 56 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění s odůvodněním, že podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) v Jablonci nad Nisou ze dne 20. 9. 2001 není žalobce nadále plně invalidní, ale pouze částečně invalidní, neboť z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 50 % a nedosáhla tak nejméně 66 %, které ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. stanoví pro invaliditu plnou. Žalobci bylo současně sděleno, že je nadále částečně invalidní podle § 44 odst. 1 téhož zákona a že o přiznání částečného invalidního důchodu bude rozhodnuto dodatečně. Dalším rozhodnutím ze dne 27. 12. 2001, přiznala žalovaná žalobci podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. od 16. 11. 2001 částečný invalidní důchod ve výši 4309 Kč měsíčně s tím, že podle vládního nařízení č. 345/2001 Sb. se od prosince 2001 zvyšuje procentní výměra důchodu na 3239 Kč a základní výměra náleží nadále ve výši 1310 Kč, takže celkem náleží od uvedeného měsíce žalobci částka 4549 Kč měsíčně.

V opravném prostředku žalobce namítal, že již při jednání na OSSZ v Jablonci nad Nisou dne 20. 9. 2001 nesouhlasil s návrhem na odnětí plného invalidního důchodu. Protože šlo již o třetí lékařskou prohlídku od data přiznání důchodu v roce 1995, nekladl při stále se zhoršujícím zdravotním stavu velký význam lékařským zprávám, zda odpovídají částečnému nebo plnému invalidnímu důchodu. Teprve po zjištění závěru o odnětí plného invalidního důchodu, navštěvuje ve vlastním zájmu odborné lékaře za účelem řádného lékařského vyšetření zdravotního stavu. Domáhal se přezkoumání rozhodnutí o „zrušení“ plného invalidního důchodu a o přiznání částečného invalidního důchodu.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 20. 11. 2002, č. j. 58 Ca 15/2002-20 obě přezkoumávaná rozhodnutí potvrdil a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Vycházel přitom především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jen „MPSV“) s pracovištěm v Ústí nad Labem ze dne 11. 10. 2002, jakož i z obsahu správního spisu vedeného u OSSZ v Jablonci nad Nisou (posudku lékařky uvedené OSSZ ze dne 20. 9. 2001) a v souladu s posudkovými závěry zde uvedenými vzal za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (6. 11. 2001) nebyl žalobce plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. (o důchodovém pojištění), ale byl pouze částečně invalidní podle § 44 odst. 1 citovaného zákona v platném znění, neboť pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (jehož hlavní příčinou je polyetážový vertebrogenní algický syndrom a poúrazové postižení hlezenních kloubů s následnou viklavostí) hodnotitelný podle kapitoly XV odd. G položka 6 písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., činí 40 % a s navýšením podle § 6 odst. 4 citované vyhlášky o dalších 10 % pak celková hodnota tohoto poklesu činí 50 %. Jde o hodnotu poklesu, která spadá do rozpětí přináležejícího k invaliditě částečné (33 % - 65 %). Nebylo současně zjištěno, že by se u žalobce jednalo o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek ve smyslu přílohy č. 3 citované vyhlášky, dle § 39 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Navrhovateli tak vznikl nárok na částečný invalidní důchod, neboť splnil podmínku částečné invalidity při poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o více než 33 %. Rozhodnutí o přiznání částečného invalidního důchodu bylo proto vydáno v souladu se zákonem a i toto rozhodnutí bylo soudem jako věcně správné a odpovídající zákonu potvrzeno ve smyslu § 250q odst. 2 za použití § 250l odst. 2 a § 250j odst. 1 o. s. ř. v tehdy platném znění.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas (9. 12. 2002) odvolání, které bylo krajským soudem předloženo tehdy příslušnému odvolacímu soudu – Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o něm dne 13. 12. 2002. Jelikož naposledy uvedený soud nestihl již o odvolání rozhodnout do 31. 12. 2002, poučil žalobce o nové úpravě správního soudnictví dané zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), zejména o skutečnosti, že podle § 129 odst. 3 uvedeného zákona se v jeho věci řízení zastavuje k datu 31. 12. 2002 a účastník má možnost podat do 31. 1. 2003 proti rozsudku krajského soudu, který byl napaden odvoláním, kasační stížnost, o níž rozhodne Nejvyšší správní soud.

Žalobce, řídě se uvedeným poučením, podal dne 10. 1. 2003 kasační stížnost bez uvedení důvodů; v ní jen obecně vyslovil nesouhlas s rozhodnutím krajského soudu. Teprve po poučení soudu o náležitostech kasační stížnosti a výzvě k jejímu doplnění, zaslal žalobce prostřednictvím zvoleného advokáta, doplněk kasační stížnosti, v níž především uvedl, že ji podává z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. z důvodů zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, za nichž bylo

o jeho návrhu rozhodnuto. Tento důvod spatřoval v tom, že nikoliv vlastní vinou, ale v důsledku nekvalifikované činnosti pracovníků justiční stráže budovy Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, se mu vzdor skutečnosti, že se do budovy dostavil 20 minut před devátou hodinou, na níž byl k jednání předvolán, nepodařilo nalézt příslušnou jednací síň a jednání soudu tak zmeškal. Uvedl, že po absolvování vstupní prohlídky prováděné justiční stráží se vzhledem k tomu, že se ve velké soudní budově nedokázal orientovat, dotázal příslušníků justiční stráže, kde se nachází jednací síň, v níž má být věc projednávána. Byl poslán do prvního poschodí, zde však dle vyvěšených programů jednání u jednacích místností svůj případ nenašel a proto se znovu vrátil do přízemí k justiční stráží a požádal znovu o pomoc při orientaci v budově. Pracovník justiční stráže pak s někým v budově telefonoval a poté jej poslal o poschodí výše. Ani tam však žalobce nenašel jednací síň, kde by mělo jednání v jeho věci probíhat. Znovu se proto vrátil do přízemí k justiční stráží a po opětovném telefonování byl poslán o další poschodí výše. Zde však zjistil, že jednací místnosti jsou uzavřeny a teprve v dalším vyšším poschodí našel místnost, kde dle vyvěšeného programu mělo jednání v jeho věci probíhat. Vstoupil proto dovnitř, mohlo být asi 9 hodin a 10 minut, avšak byl již jen paní soudkyní informován, že nevěděla proč se žalobce nedostavil a že v jeho věci bylo již rozhodnuto. Když vysvětlil důvod svého zpoždění byla mu dána informace, že se může odvolat. Vyslovil přesvědčení, že neprofesionální činností pracovníků soudu mu byla odňata možnost se jednání zúčastnit, reagovat na provedené dokazování a uvést i své námitky proti závěru posudkových lékařů a vysvětlit soudu špatný zdravotní stav. Podle jeho názoru nebyly splněny podmínky proto, aby soud mohl bez jeho účasti jednat. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení a rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v § 109 zákona č. 150/2002 Sb. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Podle ustanovení § 109 s. ř. s. rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání. Je přitom vázán rozsahem kasační stížnosti; to neplatí je-li na napadeném výroku závislý výrok, který napaden nebyl, nebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti, to neplatí jen tehdy, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a nebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)] jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

I v projednávané věci je Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti. Kasační stížností byl rozsudek krajského soudu napaden v celém rozsahu a to z jediného důvodu – zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení. Jde o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., když jiný z důvodů uvedených v § 103 s. ř. s. žalobce neuplatnil. Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Na rozdíl od stěžovatele je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že žádný z těchto důvodů v projednávané věci není dán. Z obsahu spisu totiž vyplývá, že usnesením uvedeného soudu (procesní) ze dne 24. 10. 2002 bylo ve věci nařízeno jednání na 20. 11. 2002 v 9 hodin v jednací síni č. 27 ve čtvrtém patře budovy Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, U Soudu 540/3. Žalobce i žalovaný byli k tomuto jednání řádně předvoláni, přičemž žalobci bylo

předvolání k uvedenému jednání doručeno do vlastních rukou dne 31. 10. 2002, jak o tom svědčí písemný záznam na doručence od obálky, v níž bylo předvolání doručeno, spolu s podpisem žalobce. Z protokolu o jednání vyplývá, že k nařízenému jednání se žalobce, ač řádně obeslán, v devět hodin nedostavil a dostavila se pouze pověřená pracovnice žalovaného (paní Benešová). Jednání proto proběhlo v nepřítomnosti žalobce a byl při něm vyhlášen napadený rozsudek. Podle záznamu na protokolu o jednání bylo jednání skončeno a podepsáno soudkyní Mgr. D. Z. a zapisovatelkou L. S. v devět hodin dvacet minut. Podle úředního záznamu soudu z téhož dne se v devět hodin dvacet minut dostavil do jednací síně navrhovatel (žalobce) a uvedl, že zmeškal začátek jednání, neboť si zapomněl předvolání doma a nemohl najít jednací síň. Byl mu sdělen výrok rozsudku a dáno poučení o odvolání. Navrhovatel souhlasil s postupem soudu a uvedl, že po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí zváží možnost podání opravného prostředku. Sepis úředního záznamu byl skončen v devět hodin třicet minut a podepsala jej opět přítomná soudkyně i zapisovatelka.

Uvedené skutečnosti bylo pak třeba posoudit z hlediska uplatněného kasačního důvodu, tedy tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení. Nejvyšší správní soud je vázán tímto jediným důvodem této kasační stížnosti a jen z jeho hlediska je oprávněn o kasační stížnosti rozhodnout. Na rozdíl od stěžovatele je však přesvědčen, že řízení před krajským soudem ani jeho rozhodnutí tvrzenou vadou řízení netrpí. Zmatečnost řízení, spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, v projednávané věci zjištěna nebyla. Podmínkami řízení podle soudního řádu správního, stejně jako podle občanského soudního řádu, jsou totiž jiné skutečnosti než nepřítomnost řádně předvolaného účastníka při jednání soudu. V daném případě jednání probíhalo ještě před účinností zákona č. 150/2002 Sb. (soudního řádu správního) a pro rozhodování ve věcech správního soudnictví platila zákonná úprava v části páté občanského soudního řádu v jeho tehdejší znění. Ta neměla zvláštní ustanovení týkající se podmínek řízení, avšak ve smyslu ustanovení § 246c o. s. ř. užilo se v takových případech přiměřeně ustanovení části první a třetí o. s. ř. Mezi tato ustanovení patří i zkoumání podmínek řízení (§ 103 a násl. o. s. ř.). Nedostatkem podmínek řízení se rozumí především skutečnost, že věc nepatří do pravomoci soudů, nebo k projednání věci není dána věcná či místní příslušnost soudu, dále překážka litispendence (probíhající jiné řízení u soudu o téže věci), či překážka věci pravomocně rozsouzené. Patří sem rovněž skutečnost, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, nebo že byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Porušení těchto podmínek řízení v projednávané věci v žádném případě zjištěno nebylo a ostatně to ani nebylo namítáno. Nepřítomnost účastníka řízení při jednání, k němuž byl řádně předvolán není nedostatkem podmínky řízení a pokud je tvrzen jen tento důvod kasační stížnosti, je nutno jí pokládat za nedůvodnou. K tomu nutno pro úplnost připomenout, že stejně jako podle ustanovení § 101 odst. 3 občanského soudního řádu, tak i podle § 49 odst. 3 s. ř. s., nebrání neúčast řádně předvolaných účastníků projednání a skončení věci. Podle ustanovení § 101 odst. 3 o. s. ř. platí, že nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání a včas nepožádá z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat a rozhodnout v nepřítomnosti takového účastníka; vychází přitom z obsahu spisu a z provedených důkazů. V projednávané věci byl žalobce nepochybně řádně k jednání soudu předvolán a nelze konstatovat, že by jeho neúčast při jednání zavinila nekvalifikovaná činnost pracovníků soudu, neboť sám žalobce jí zavinil tím, že zapomněl doma předvolání k jednání, což vyplynulo z úředního záznamu soudu a což ostatně žalobce v kasační stížnosti vůbec nezpochybňuje. I když nelze pochybovat, že vyhledání příslušné jednací síně probíhalo tak, jak popisuje v kasační stížnosti stěžovatel, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži pracovníků justiční stráže, neboť ti byli odkázáni při pomoci žalobci jen na údaje jím poskytnuté a při množství jednacích síní

v budově se nacházejících nelze potíže s vyhledáním jednacích síní bez předložení předvolání vyloučit.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný náklady řízení neúčtoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, přičemž žalobce byl v řízení neúspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 28. 1. 2004

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu